

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน

การขยายเขตชุมชนเมืองในกรุงเทพมหานครออกไปยังบริเวณชานเมืองรอบนอก ทำให้ชุมชนต่าง ๆ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สภาวะความเป็นเมือง เช่น มีความเจริญและการขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็ว สำหรับในพื้นที่ที่ทำการศึกษา ซึ่งเป็นเขตชานเมืองด้านตะวันตกของกรุงเทพมหานคร ผลจากการขยายตัวของความเป็นเมืองดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อโดยตรงและโดยอ้อมต่อประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เหล่านั้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นในการศึกษาประเด็นนี้จึงเป็นการเก็บข้อมูลในชั้นปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน ผลจากการทำแบบสอบถามจะเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
3. ลักษณะทางด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
4. ลักษณะการถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน และความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดิน

5.1 ลักษณะทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของประชากร หมายถึง ลักษณะโครงสร้างทางประชากรของหัวหน้าครัวเรือน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลทางด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และการนับถือศาสนา เป็นต้น ซึ่งพบว่า มีจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย คือเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.8 ต่อ 43.2 ส่วนในด้านโครงสร้างหมวดอายุพบว่า มีวัยแรงงานมากที่สุด คือ อายุระหว่าง 30-39 ปี มีอยู่ร้อยละ 38.8 รองลงไป คือ วัยกลางคนช่วงอายุระหว่าง 40-50 ปี มีร้อยละ 23.2 สำหรับวัยหนุ่มสาว คือ อายุ

ระหว่าง 25-29 ปี มีร้อยละ 17.2 ส่วนอายุระหว่าง 20-24 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือร้อยละ 11.2 และ 9.6 ตามลำดับ สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.8 เป็นผู้ที่มีสมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน ผู้ที่เป็นโสดมีเพียงร้อยละ 14.8 สำหรับเป็นหม้ายและหย่าร้างมีน้อยมากเพียงร้อยละ 2.4 และ 2 เท่านั้น

สำหรับระดับการศึกษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อย คือ ระดับประถมศึกษาตอนต้น เป็นจำนวนร้อยละ 46.4 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลาย มีร้อยละ 10 และ 8.8 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือเลยมีร้อยละ 9.2 สำหรับผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและปริญญาตรี มีร้อยละ 8.8 และ 6.8 ส่วนผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 1.2 จากลักษณะของระดับการศึกษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พอที่จะพิจารณาได้ว่า เป็นเพราะพื้นที่ที่ทำการศึกษาคือเป็นเขตที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลง จึงมีการปะปนกันระหว่างถนนในท้องดินเดิมซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านหรือเกษตรกร กับผู้ที่ย้ายถิ่นเข้ามาซึ่งเป็นพวกกรรมกรในโรงงาน ซึ่งมีการศึกษาในระดับต่ำเช่นเดียวกัน ส่วนผู้ที่มีฐานะดีหรือปานกลางและมีการศึกษาสูงก็ย้ายถิ่นเข้ามาด้วย

ทางด้านศาสนา พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่าง นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด คือ ร้อยละ 98.4 รองลงมาได้แก่ ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1.2 และศาสนาอิสลาม ร้อยละ 0.4

ตาราง 6 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างตามระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-24 ปี	28	11.2
25-29 ปี	43	17.2
30-39 ปี	97	38.8
40-50 ปี	58	23.2
50 ปีขึ้นไป	24	9.6
รวม	250	100

ตาราง 7 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	37	14.8
สมรส	202	80.8
หม้าย	6	2.4
หย่าร้าง	5	2.0
รวม	250	100

ตาราง 8 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	23	9.2
ประถมศึกษาตอนต้น	116	46.4
ประถมศึกษาตอนปลาย	22	8.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	25	10.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	22	8.8
อาชีวศึกษา	22	8.8
ปริญญาตรี	17	6.8
อื่น ๆ (ปริญญาโท)	3	1.2
รวม	250	100

5.2 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะครอบครัวของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นแบบครอบครัวเดี่ยว (Nuclear family) ซึ่งประกอบด้วยสามี ภรรยา และบุตร หรือมีญาติสนิท รวมอยู่ด้วยแต่ไม่มากนัก โดยมีครอบครัวที่มีสมาชิก 1-5 คน มีจำนวนสูงถึงร้อยละ 62.8 รองลงมาคือครอบครัวขนาดกลาง คือ มีสมาชิก 6-10 คน ร้อยละ 33.2 ส่วนที่เป็นแบบครอบครัวขยาย (Extended family) คือมีหลายครอบครัวที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องเป็นญาติ มาอยู่ร่วมกัน มีเพียงร้อยละ 4 เท่านั้น สำหรับจำนวนบุตรก็เช่นเดียวกัน พบว่าภายในครอบครัวที่มีบุตรจำนวน 1-3 คน มีร้อยละ 74.8 รองลงมามีจำนวนบุตร 4-7 คน ร้อยละ 22.8 และมีมากกว่า 8 คน มีร้อยละ 2.4

ตาราง 9 จำแนกจำนวนสมาชิกของครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนสมาชิก	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
1-5 คน	157	62.8
6-10 คน	83	33.2
11 คน ขึ้นไป	10	4
รวม	250	100

ตาราง 10 จำแนกจำนวนบุตรของครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนบุตร	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
1-3 คน	187	74.8
4-7 คน	57	22.8
8 คน ขึ้นไป	6	2.4
รวม	250	100

จากตาราง ขี้ให้เห็นว่าจำนวนของครอบครัวขนาดเล็กที่มีสมาชิกและบุตรน้อย มีจำนวนมากกว่าครอบครัวขนาดปานกลางและขนาดใหญ่ที่มีสมาชิกและบุตรมาก แสดงว่าชุมชนของพื้นที่ที่ศึกษาเริ่มมีลักษณะ โครงสร้างทางสังคมเมือง ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพทางการเกษตร จึงไม่ต้องอาศัยแรงงานภายในครอบครัว ความนิยมมีบุตรน้อยเพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากยังคงมีบางส่วนที่เป็นพื้นที่ต่อชนบท จึงทำให้มีลักษณะครอบครัวขยายควบคู่ไปด้วยแต่ในสัดส่วนที่น้อยกว่า

5.2.1 ภูมิอล่าเนาเดิมและการย้ายถิ่น

ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิอล่าเนาเดิมอยู่บริเวณอื่นก่อนที่จะย้ายเข้ามาอยู่ในเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษ โดยก่อนย้ายเข้ามาจะมีถิ่นเดิมอยู่ในต่างจังหวัด ถึงร้อยละ 45.6 และอยู่ในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 38 ส่วนที่เกิดและอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ มาตลอดมีเพียงร้อยละ 16.4 แสดงให้เห็นว่า พื้นที่ที่ทำการศึกษาทั้งหมดเป็นแหล่งดึงดูดให้มีการย้ายถิ่นเข้าทั้งจากกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพราะจากการสอบถามพบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ระหว่าง 1-5 ปี มีจำนวนสูงสุด คือร้อยละ 45.2 ถัดมาคือ ระหว่าง 6-10 ปี มีร้อยละ 21.6 ส่วนผู้ที่อยู่อาศัยมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 15.2 สำหรับเหตุผลที่ย้ายเข้ามาก็มีทั้งเหตุผลส่วนตัว เช่น แต่งงาน แยกครอบครัว

ครัว เพื่อหรือญาติแนะนำมา และอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งมีรวมกันร้อยละ 30.8 ถัดมากก็เป็นเหตุผลของความสะดวกในการไปทำงาน ราคาที่ดินถูก และการคมนาคมสะดวก มีร้อยละ 28, 13 และ 12 ตามลำดับ ส่วนที่ให้เหตุผลว่าเป็นทรัพย์สินมรดกและเพราะซื้อบ้านจัดสรร มีเพียงร้อยละ 5.6 และ 9.6 เท่านั้น ด้วยเหตุนี้แสดงให้เห็นว่าการย้ายถิ่นเข้ามาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สำหรับผู้ที่ย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัด เป็นเพราะต้องการมาหาความเจริญ ความก้าวหน้า เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ทำให้มีความสะดวกในการเข้าถึงและราคาที่ดินหรือค่าเช่าก็ไม่แพงมากนัก ทำให้ดึงดูดประชากรจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ามาตั้งถิ่นฐานมากขึ้น ในขณะที่เดียวกับประชากรจากกรุงเทพมหานครก็หนีความแออัดจากเขตภายในออกมาพักอาศัยในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นเบาบางกว่า

สำหรับความคิดของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่จะย้ายไปอยู่ที่อื่น ปรากฏว่ามีเกินครึ่งคือร้อยละ 60.8 ที่ไม่มีความคิดจะย้ายไปจากพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ ส่วนอีกร้อยละ 20.8 ก็คิดจะย้ายไปอยู่ที่อื่น เช่น ต่างจังหวัด ร้อยละ 51.92 และย้ายเข้ากรุงเทพฯ มหานคร ร้อยละ 48.08 ส่วนเหตุผลที่จะย้าย ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเป็นเพราะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ถึงร้อยละ 46.15 และเหตุผลอื่น ๆ ที่เป็นเหตุผลส่วนตัว ร้อยละ 21.15 ถัดมากคือถูกไล่ออกจากงานหรือขายให้คนอื่น กับปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อมไม่ดี ร้อยละ 19.23 และ 13.46

ตารางที่ 11 จำนวนช่วงเวลาที่ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในพื้นที่ทำการศึกษาของประชากรกลุ่ม
ตัวอย่าง

ช่วงเวลาที่ย้ายเข้ามา	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	9	3.6
1-5 ปี	113	45.2
6-10 ปี	54	21.6
11-15 ปี	27	10.8
16-20 ปี	9	3.6
20 ปีขึ้นไป	38	15.2
รวม	250	100

70.4

ตาราง 12 จำนวนจำนวนประชากรตามแหล่งที่อยู่เดิมก่อนย้ายเข้ามาอยู่

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ ฯ	95	38
ต่างจังหวัด	114	45.6
อยู่ที่นั่นมาตลอด	41	16.4
รวม	250	100

33.6

ตาราง 13 จำนวนประชากรจำแนกตามเหตุผลที่ย้ายเข้ามาอยู่

เหตุผลที่ย้ายเข้ามา	จำนวน	ร้อยละ
ราคาที่ดินถูก, ค่าเช่าที่ดินถูก	35	14
การคมนาคมไปมาสะดวก	30	12
ใกล้ที่ทำงาน	70	28
เป็นทรัพย์สินมรดก	14	5.6
ซื้อบ้านจัดสรร	24	9.6
อื่น ๆ (เหตุผลส่วนตัว)	77	30.8
รวม	250	100

จากตาราง ปรากฏว่ามีประชากรถึงร้อยละ 83.6 เป็นผู้ที่เกิดที่อื่นและย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษาจึงกล่าวได้ว่า เป็นเขตที่รองรับผู้ย้ายถิ่นเข้ามามากกว่าคนในท้องถิ่นเดิม ส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดซึ่งอยู่ในเขตติดต่อหรือใกล้เคียงกับพื้นที่ที่ศึกษา เช่น นครปฐม สมุทรสาคร ราชบุรี สมุทรสงคราม เป็นต้น ซึ่งมีถึงร้อยละ 45.6 รองลงมาคือผู้ที่ย้ายถิ่นออกจากเขตภายในของกรุงเทพมหานครที่อยู่ติดต่อกัน ได้แก่ เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกน้อย เขตบางขุนเทียน เขตคลองสาน ซึ่งมีรวมกันร้อยละ 38 และเป็นที่น่าสนใจเห็นว่า ผู้ที่ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ซึ่งมาจากต่างจังหวัดนั้นล้วนแต่เป็นจังหวัดที่อยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ที่ศึกษาทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากความสะดวกทางด้านการคมนาคมที่มีผลต่อการเดินทางติดต่อของผู้ย้ายถิ่น

ซึ่งเมื่อจำแนกช่วงเวลาที่ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในพื้นที่ที่ศึกษา พบว่ามีจำนวนประชากรสูงถึงร้อยละ 70.4 ที่เพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ระหว่าง 1-10 ปี แสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลาดังกล่าว บริเวณที่ศึกษาเหล่านี้ย่อมมีปัจจัยสำคัญในการเป็นแหล่งดึงดูดการย้ายถิ่นเข้า ซึ่งสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5

ที่ส่งเสริมให้มีการกระจายความเจริญออกไปสู่ภูมิภาค โดยการสร้างเส้นทางคมนาคมและท่าเลที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อลดความแออัดในเขตภายใน ฉะนั้น พื้นที่ที่ศึกษาจึงเป็นบริเวณหนึ่งที่เป็นจุดแรกเริ่มของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจากตารางได้จำแนกตามเหตุผลของประชากรที่ย้ายถิ่นเข้ามา พบว่าร้อยละ 54 เห็นว่าใกล้แหล่งงาน การคมนาคมสะดวก และราคาที่ดินหรือค่าเช่าที่ดินถูก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ได้มีการขยายตัวของเมืองในลักษณะการกระจายตัวออกไปยังส่วนต่าง ๆ ตามการเพิ่มของประชากร โดยการเพิ่มความหนาแน่นของกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ที่พักอาศัย และย่านการค้า ซึ่งมีปัจจัยที่เอื้ออำนวย คือเส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายเพชรเกษมและพื้นที่ว่าง แต่มีลักษณะการกระจายตัวที่ไม่เกาะกลุ่มและไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นจึงคาดคะเนได้ว่าพื้นที่ที่ศึกษาจะมีลักษณะการขยายตัวเป็นแนวยาวตามเส้นทางที่ต่อเนื่องจากการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร

5.2.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

เมื่อบริเวณพื้นที่ที่ทำการศึกษากลายเป็นแหล่งรองรับการกระจายตัวของประชากรทั้งจากกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ทำให้ลักษณะพื้นที่เปลี่ยนสภาพจากที่เคยเป็นชนบทหรือแหล่งเกษตรที่สำคัญก็กลับกลายเป็นเขตชุมชน ซึ่งมีที่พักอาศัย สถานที่ราชการ โรงงานอุตสาหกรรม และย่านการค้า ดังนั้นประชากรที่อพยพย้ายถิ่นเข้ามาจึงประกอบอาชีพอื่นที่นอกเหนือจากงานด้านการเกษตรเสียเป็นส่วนใหญ่ จะมีอาชีพทางการขาย รับราชการ และรับจ้าง เป็นต้น ซึ่งจากประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 48.4 มีอาชีพรับจ้างทั่วไปและธุรกิจส่วนตัว เช่น เปิดร้านเสริมสวย รับเหมาก่อสร้าง จัดสรรที่ดิน และปลูกบ้านให้เช่า รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย ร้อยละ 36.8 รับราชการ ร้อยละ 8.8 ทำงานในโรงงาน ร้อยละ 4 และอาชีพเกษตรกรรมน้อยที่สุดมีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ซึ่งส่วนมากแล้ว ร้อยละ 78.8 ของหัวหน้าครัวเรือนมีรายได้เพียงพอกับอาชีพหลัก จึงไม่ต้องไปประกอบอาชีพอื่นเพื่อหารายได้เพิ่มเติม แต่บางครั้งก็พบว่ามีบางครัวเรือนที่รายได้จากการประกอบอาชีพหลักแต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ จึงต้องประกอบอาชีพรองเพิ่มขึ้นไปด้วย แต่มีเพียงร้อยละ 21.2 ซึ่งจะประกอบอาชีพทางด้านรับจ้างเพิ่มเติม ค้าขาย เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่ามีบางครอบครัวที่สมาชิกต้องออกไปทำงานเพื่อหา

หารายได้เพิ่มด้วยร้อยละ 54.4 ดังนั้นจึงพบว่ารายรับของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน อยู่ในช่วงระหว่าง 2,501-5,000 บาท มีร้อยละ 38.8 รองลงมาคือช่วงระหว่าง 1,000-2,500 บาท ร้อยละ 25.2 ซึ่งจัดอยู่ในรายได้ระดับปานกลางที่พออยู่ได้ เพราะไม่ค่อยมีรายจ่ายที่ไม่เพื่อย นอกจากความจำเป็นขั้นพื้นฐานโดยทั่วไป ด้วยเหตุนี้ภาวะการเงินของครอบครัวโดยทั่วไปจึงมีพอใช้จ่ายและมีเหลือเก็บเล็กน้อย ถึงร้อยละ 64.8 และที่มีเหลือใช้พอที่จะปล่อยให้คนอื่นกู้ได้มีร้อยละ 1.2 ส่วนพวกที่ไม่พอใช้ต้องกู้ยืมมีร้อยละ 32 และที่มีหนี้สินรุงรังเพิ่มขึ้นทุกปี มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ซึ่งถ้ามีปัญหาด้านการเงินก็จะขอความช่วยเหลือโดยการกู้ยืมเงินจากหลาย ๆ แหล่ง ทั้งจากญาติพี่น้องร้อยละ 42.4 และเพื่อนบ้านร้อยละ 22.4 รองลงมาเป็นการช่วยตัวเองในด้านอื่น ๆ เช่น เล่นแชร์ อาศัยสวัสดิการจากสถาบันที่ตนสังกัด ร้อยละ 15.6 มีบ้างที่ฟ้องอาัยสถาบันการเงิน ร้อยละ 10.8 และนายทุนร้อยละ 8.8

สำหรับรายจ่ายของครอบครัว ที่มีอยู่ระหว่าง 2,501-5,000 บาท ต่อเดือนถึงร้อยละ 50 ถัดมาคือช่วงระหว่าง 1,000-2,500 บาท ต่อเดือน มีร้อยละ 24.7 ซึ่งทั้งสองกลุ่มของรายจ่ายใกล้เคียงกับกลุ่มรายรับซึ่งมีจำนวนร้อยละสูงที่สุดเช่นเดียวกัน จากรายจ่ายของครอบครัวพบว่าค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นไปเพื่อการอุปโภคและบริโภคมากที่สุด ร้อยละ 56.4 รองลงมาคือเพื่อการศึกษาของบุตร ร้อยละ 20.4 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ลงทุนทางด้านการค้า และรายจ่ายส่วนตัว ร้อยละ 18.8 ซึ่งจากค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุด เนื่องมาจากด้านอุปโภคและบริโภคเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงพบว่าจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกในครัวเรือนซึ่งแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจที่พบ จะเลือกซื้อได้ทั่วไปและพบว่ามีอยู่ในทุกครอบครัว ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม วิทยุ ตู้เย็น ตามลำดับจากมากที่สุด ร้อยละ 20.13, 19.37, 16.5 และ 14.87 นอกจากนั้นก็เป็นอุปกรณ์เครื่องใช้อื่น ๆ ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เช่น จักรเย็บผ้า อุปกรณ์เสริมสวย ตู้อบ และเครื่องสูบน้ำหรือเครื่องพ่นยา รวมทั้งจำนวนยานพาหนะที่เพิ่มขึ้นตามลำดับฐานะทางเศรษฐกิจ เช่น ระจกรยาน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ส่วนตัว เป็นต้น ทั้งนี้เพราะพื้นที่เหล่านี้อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร จึงมีโอกาสในการเลือกซื้อสิ่งของเครื่องใช้ได้ในราคาที่แตกต่างกันตามลำดับของสินค้าและสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัว

ตาราง 14 จำแนกประเภทอาชีพของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	5	2.0
อุตสาหกรรม	10	4.0
รับราชการ	22	8.8
ค้าขาย	92	36.8
อื่น ๆ (รับจ้าง, บ้านานู, ธุรกิจส่วนตัว)	121	48.8
รวม	250	100

ตาราง 15 จำแนกระดับรายได้ต่อเดือนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	12	4.8
1,000-2,500 บาท	63	25.2
2,501-5,000 บาท	97	38.8
5,001-10,000 บาท	43	17.2
10,000 บาทขึ้นไป	35	14
รวม	250	100

ตาราง 16 การใช้จ่ายในกิจการต่าง ๆ

รายการของครอบครัวที่มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ลงทุนด้านอุตสาหกรรม	8	3.2
ลงทุนด้านเกษตรกรรม	3	1.2
การบริโภคและอุปโภค	141	56.4
การศึกษาของบุตร	51	20.4
อื่น ๆ (ค่าขาย, ส่วนตัว)	47	18.8
รวม	250	100

ตาราง 17 อัตราการใช้จ่ายต่อเดือน

รายการของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	7	2.8
1,000-2,500 บาท	62	24.8
2,501-5,000 บาท	125	50.0
5,001-10,000 บาท	36	14.4
10,000 บาทขึ้นไป	20	8
รวม	250	100

ตาราง 18 จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกในครัวเรือน

สิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ร้อยละ
วีดีโอ	29	2.50
วิทยุ	191	16.50
โทรทัศน์	233	20.13
พัดลม	114	19.37
ตู้เย็น	172	14.87
รวม	849	100

ตาราง 19 จำนวนยานพาหนะ เครื่องมือที่จำเป็นในการประกอบอาชีพและเครื่องใช้ต่าง ๆ

ยานพาหนะ เครื่องมือและเครื่องใช้อื่น ๆ	จำนวน	ร้อยละ
โทรศัพท์	61	5.27
จักรยาน	92	7.95
รถยนต์	50	4.32
จักรยานยนต์	48	4.14
รถบรรทุก	31	2.67
เครื่องสูบน้ำ	2	0.17
เครื่องพ่นยา	2	0.17
อื่น ๆ (จักรเย็บผ้า, หม้อหุงข้าว เครื่องซักผ้า, ตู้อบ ฯลฯ)	22	1.90
รวม	1,157	100

นอกจากยานพาหนะและเครื่องมือเครื่องใช้แล้ว การใช้น้ำในการบริโภคของพื้นที่ที่ทำการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เริ่มมีการใช้น้ำประปาของรัฐและเอกชนแล้วมีร้อยละ 31.49 และ 22.04 ตามลำดับ แสดงว่าสังคมเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาด้านสาธารณูปโภคให้แก่ชุมชน ซึ่งแต่เดิมในสังคมเกษตรใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง แต่ปัจจุบันลดน้อยลง แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ใช้น้ำบาดาลและลำคลองอยู่ร้อยละ 37.79 และ 2.75 แสดงว่าพื้นที่ที่ศึกษาเริ่มมีการพัฒนาเป็นชุมชนเมืองขึ้น แต่ก็ยังมีบางส่วนที่เป็นชนบทอยู่ โดยเฉพาะในบริเวณที่ห่างจากถนนออกไป

ตาราง 20 การใช้น้ำในการบริโภค

ประเภทของน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำบาดาล	96	37.79
น้ำคลอง	7	2.75
น้ำปะปาเอกชน	56	22.04
น้ำปะปาของรัฐ	80	31.49
น้ำฝน	13	5.11
อื่น ๆ	2	0.78
รวม	254	100

5.3 ลักษณะทางด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ในด้านของการติดต่อและความช่วยเหลือกันระหว่างญาติหรือเพื่อนบ้านพบว่าร้อยละ 93.2 มีความสัมพันธ์กัน โดยแยกเป็นความสัมพันธ์แบบผิวเผินและสนิทสนม กล่าวคือด้านความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง มีการพบปะ พுகุย และให้ความช่วยเหลือกันในด้านการเงิน และการงานต่าง ๆ จึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกัน ส่วนกับเพื่อนบ้านจะมีความสัมพันธ์แบบผิวเผินหรือสนิทสนมกันบ้างก็เฉพาะแต่เรื่องส่วนตัว ส่วนในทางการเงินมีน้อย ดังนั้นถ้ามีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ จึงต้องขอความช่วยเหลือจากญาติพี่น้องหรือกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ และขณะเดียวกันการเป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ กลับปรากฏว่า ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใดเลยมีถึงร้อยละ 77.39 แสดงว่าประชากรมุ่งในด้านทำมาหากินมากกว่าการมีกิจกรรมเพื่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของสังคมเมืองที่สภาพเศรษฐกิจรัดตัวและค่าครองชีพสูงขึ้น จึงต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นตามการเพิ่มของค่าใช้จ่าย ดังนั้นโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนจึงน้อยลง แต่ก็มีบางส่วนที่เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มกิจกรรมบางประเภท เช่น ลูกเสือชาวบ้าน ร้อยละ 11.11 และอื่น ๆ ได้แก่ ชุมชนของหมู่บ้าน สังคมสงเคราะห์ และอาสาพัฒนาชุมชน เป็นต้น ร้อยละ 4.21 ถัดมาเป็นไทยอาสาป้องกันชาติ ร้อยละ 3.06 นอกนั้นอีกร้อยละ 2.68 และ 1.53 เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์การเกษตร

ตาราง 21 ลักษณะกิจกรรมของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
สหกรณ์ออมทรัพย์	7	2.68
สหกรณ์การเกษตร	4	1.53
ลูกเสือชาวบ้าน	29	11.11
ไทยอาสาป้องกันชาติ	8	3.06

ตาราง 21 (ต่อ)

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ (สังคมสงเคราะห์ อาสาพัฒนาชุมชน)	11	4.21
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด	202	77.39
รวม	261	100

5.3.1 การติดต่อสื่อสาร การคมนาคม

การติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ย่อมจะทำให้ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ได้รับความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตจากประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่าได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์มากที่สุด คือ ร้อยละ 37.69 และ 31.0 รองลงมาคือวิทยุ ร้อยละ 22.26 ซึ่งทั้งสามอย่างเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทมากในปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่าประชากรในพื้นที่ที่ศึกษามีโอกาสได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนในหลาย ๆ รูปแบบ ทำให้มีความทันต่อโลกต่อเหตุการณ์ทั้งนี้ เป็นผลมาจากความเจริญของเมืองที่แผ่ขยายไปสู่พื้นที่เหล่านั้นตามการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีบางส่วน ซึ่งได้รับข่าวสารจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ญาติพี่น้อง หรือข่าวลือ ซึ่งเป็นเพียงอัตราส่วนน้อยเท่านั้น เฉพาะในส่วนที่ยังพบสภาพชนบทอยู่

สำหรับการเดินทางไปซื้อสิ่งของเครื่องใช้ พบว่าใช้บริการจากร้านใกล้เคียงมากที่สุด คือ ร้อยละ 51.89 ถัดมาคือร้านค้าในกรุงเทพฯ ร้อยละ 34.09 ซึ่งส่วนมากแล้วมักใช้บริการของรถโดยสารประจำทางในการเดินทางมีถึงร้อยละ 70.60 และรถยนต์ส่วนตัวรองลงไปคือ ร้อยละ 15.41 นั้นย่อมแสดงว่า บริเวณพื้นที่ที่ศึกษาเป็นบริเวณที่มีการคมนาคมขนส่งสะดวก และมีบริการสาธารณูปโภคในด้านรถโดยสารประจำทาง

ซึ่งจากความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ชุมชนที่คนอาศัยอยู่มีการให้บริการอย่างพอเพียงแล้วถึงร้อยละ 72.8 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคมนาคม เห็นว่ามีสภาพที่สะดวกรวดเร็วถึงร้อยละ 91.2 จะมีบ้างที่เห็นว่าไม่สะดวกและคงเดิมเพียงร้อยละ 5.6 และ 3.2 เท่านั้น ส่วนที่ต้องการให้ชุมชนมีเพิ่มขึ้นคือ ความต้องการในด้านสถานีอนามัย รถเก็บขยะ โทรศัพท์ เป็นต้น ทั้งหมดรวมร้อยละ 25.6

ตาราง 22 แสดงการติดต่อสื่อสาร และการคมนาคม

แหล่งข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ	114	22.26
โทรทัศน์	193	37.69
หนังสือพิมพ์	159	31.05
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	18	3.51
ญาติ เพื่อนบ้าน	25	4.88
ข่าวลือ	1	0.19
อื่น ๆ (เอกสารราชการ)	2	0.39
รวม	512	100

ตาราง 23 แสดงสถานที่ซื้อสิ่งของเครื่องใช้

สถานที่	จำนวน	ร้อยละ
ร้านค้าในกรุงเทพมหานคร	90	34.09
ร้านค้าในต่างจังหวัด	1	0.37
ร้านค้าในบริเวณใกล้เคียง	137	51.89
ห้างสรรพสินค้าในกรุงเทพฯ ฯ	24	9.09
อื่น ๆ (ตลาด หั้วไป)	12	4.54
รวม	264	100

ตาราง 24 พาหนะที่ใช้ในการคมนาคม

ยานพาหนะ	จำนวน	ร้อยละ
รถจักรยาน	17	6.09
รถยนต์ส่วนตัว	43	15.41
เรือพาย/เรือหางยาว	-	-
รถจักรยานยนต์	19	6.81
รถโดยสารประจำทาง	197	70.60
รถไฟ	1	0.35
อื่น ๆ (เดินเท้า)	2	0.71
รวม	279	100

5.4 ลักษณะการถือครอง การใช้ที่ดิน และความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่ศึกษา ที่มีกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของที่ดินของตนเอง มีร้อยละ 42.8 ซึ่งจะมีผลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพราะสามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ หรือเปลี่ยนแปลงตามความต้องการได้ นอกจากนี้ก็มีที่เป็นผู้เช่าทั้งหมด ร้อยละ 29.6 และ ผู้เช่าบางส่วน 22.4 เป็นผู้อยู่อาศัยมีร้อยละ 5.2 นั่นคือ การอพยพเข้ามาตั้งบ้านเรือน โดยไม่มีบ้านเลขที่ เนื่องจากเริ่มมีการย้ายถิ่นของประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานกันมากขึ้นตั้งแต่ จากที่พบว่า การใช้ประโยชน์ของที่ดิน ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยและย่านการค้า จะมีเพิ่มมากขึ้น ความการขยายตัวของเมือง ดังนั้นพื้นที่ที่ทำการเกษตรย่อมจะลดน้อยลง เพราะถูกการใช้ ที่ดินประเภทอื่นเข้ามาแทนที่ ดังนั้นจากความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในพื้นที่เหล่านั้นจึงพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของอาคารบ้านเรือน ถนน สภาพดิน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ถึง ร้อยละ 60.4 ส่วนที่เห็นว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงมีร้อยละ 39.6 สำหรับกลุ่มที่เห็นว่ามี การเปลี่ยนแปลง ให้ความเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

5.4.1 อาคารบ้านเรือน

เห็นว่ามีความเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ที่ติดริมถนนและลดลงเมื่อห่างออกไป บางแห่งมีไม่เพียงพอกับความต้องการของประชากร หรือมีสภาพทรุดโทรมต้องปรับปรุง มีน้ำท่วมถึง บางพื้นที่มีคนเข้ามาปลูกบ้านอาศัยในพื้นที่สาธารณะ ทำให้กลายเป็นบ้านที่ไม่มี เลขที่ ขาดการสำรวจสัมมนาประชากร ซึ่งถ้ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้นแนวโน้มจะกลายเป็น แหล่งเสื่อมโทรมได้

5.4.2 ถนน

ส่วนมากมีสภาพดีขึ้น และมีการตัดถนนขอยมากขึ้น โดยเฉพาะทางเข้า หมู่บ้านจัดสรร แต่มีบางแห่ง เช่น ทางเข้าหมู่บ้านสวนพราน ด้านหลังตลาดสดอ้อมใหญ่ สภาพถนนแคบ ขรุขระ มีฝุ่น ไม้ลาดยางในบางตอน และมีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน นอกจากนี้ตรงทางแยกสุขาภิบาลอ้อมน้อย ระหว่างถนนเพชรเกษมตัดกับถนนเศรษฐกิจ 1 เป็น ช่วงที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นมาก เพราะการจราจรหนาแน่น เนื่องจากเป็นทางผ่านเข้าไปยัง

ยังโรงงานในเขตสุขภาพอีกอย่างน้อย เห็นว่าควรมีการปรับปรุงระบบการจราจร และต้องการให้มีสะพานลอยตรงทางข้าม เพื่อลดอุบัติเหตุ

5.4.3 สภาพดิน

โดยทั่วไปเห็นว่าสภาพดินดี เพราะประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเกษตรกร จึงไม่ค่อยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพดินมากนัก แต่ก็มีส่วนที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปลูกผัก ทำสวนผลไม้ เห็นว่าสภาพดินในพื้นที่ของตนเลวลงต้องปรับปรุงโดยใส่ปุ๋ยและธาตุอาหาร เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

5.4.4 สภาพแวดล้อมต่าง ๆ

ในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษา มีลักษณะที่กำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ความเป็นเมือง แต่ขณะที่บางส่วนก็ยังเป็นชนบทปะปนกันอยู่ ดังนั้นในเรื่องของสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่เห็นว่าดีขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก กล่าวคือ มีความเจริญและพัฒนามากขึ้น แต่ก็มีส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้โรงงาน ให้ความเห็นว่าสภาพแวดล้อมไม่ดี เพราะจากปัญหาน้ำเสีย เสี่ยงเป็นพิษ เหม่าและควันจากโรงงาน

ตาราง 25 แสดงลักษณะการถือครองและการใช้ที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าของที่ดิน	107	42.8
ผู้เช่าบางส่วน	74	29.6
ผู้เช่าทั้งหมด	56	22.4
ผู้อยู่อาศัย	13	5.2
รวม	250	100

ตาราง 26 แสดงลักษณะการใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดิน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นที่อยู่อาศัย	123	49.2
ปลูกร้านค้า	109	43.6
ทำการเกษตรกรรม	8	3.2
ปลูกบ้านให้เช่า	3	1.2
อื่น ๆ (หลวงพ่อ เครื่องเคลือบ)	7	2.8
รวม	250	100

กล่าวโดยสรุปแล้วเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ทั้งด้านอาคารบ้านเรือน ถนน สภาพดิน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ พบว่าส่วนมากมีความพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เนื่องจากได้รับความสะดวกในการดำรงชีวิตมากกว่าแต่ก่อน เช่น เส้นทางถนน การขนส่งมวลชน ไฟฟ้า ประปา การสาธารณสุขโรคต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นพื้นที่อยู่อาศัยและใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีส่วนที่ไม่พอใจกับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเกษตรกร เพราะสภาพดินเลวลง รวมทั้งปัญหาที่โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสีย อากาศเสีย พืชผักผลไม้เสียหายไม่สามารถใช้ประโยชน์จากน้ำในลำคลอง นอกจากนี้เมื่อมีความเจริญมากขึ้น ถนนและการคมนาคมสะดวก พื้นที่เกษตรมักถูกแทนที่ด้วยการใช้ที่ดินประเภทอื่น ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในพื้นที่เหล่านั้น

5.5 สรุป

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของพื้นที่ทั้ง 4 เขต คือ แขวงหลักสอง แขวงหนองค้างพสุ สุขาภิบาลอ้อมน้อย และ สุขาภิบาลอ้อมใหญ่ ซึ่งการศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 250 คนบริเวณ พบว่าให้มีการ

เปลี่ยนแปลงจากสภาพชนบทเข้าสู่การขยายตัวของความเป็นชุมชนเมือง เนื่องมาจากพื้นที่เหล่านี้ค่อนข้างมีความเจริญและขยายตัวขึ้น เป็นผลจากการอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ทำให้มีความสะดวกในการคมนาคมและติดต่อ จึงมีการย้ายถิ่นของประชากรเข้ามาเพิ่มมากขึ้น โดยพิจารณาได้จากระยะเวลาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ พบว่าระยะเวลา 1-5 ปี และ 6-10 ปี มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการย้ายถิ่นเข้าจากต่างจังหวัด รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร โดยมีเหตุผลทั้งที่เป็นเหตุผลส่วนตัว ใกล้ที่ทำงาน ราคาที่ดินถูก และการคมนาคมขนส่งสะดวก ดังนั้นโดยส่วนใหญ่แล้วจึงไม่มีความคิดที่จะย้ายไปอยู่ที่อื่นอีก

ส่วนลักษณะทั่วไปของประชากร พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย โดยมีหมวคอายุอยู่ในช่วงวัยแรงงาน 30-39 ปี และวัยกลางคน 40-50 ปี ซึ่งจัดอยู่ในวัยทำงานในเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำเป็นส่วนมาก จึงสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพที่เป็นการรับจ้างและค้าขายเป็นส่วนใหญ่ ในด้านเศรษฐกิจพบว่า หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายรับอยู่ในระหว่าง 2,501-5,000 บาท และ 1,000-2,500 บาท ต่อเดือน ซึ่งเป็นรายได้ปานกลางที่เพียงพอในครอบครัว จึงทำให้ถึงร้อยละ 78.8 ของหัวหน้าครัวเรือน ไม่ต้องไปประกอบอาชีพอื่นนอกจากอาชีพหลัก แต่ก็มีบ้างเล็กน้อยที่รายรับไม่พอกับรายจ่าย จึงต้องประกอบอาชีพอื่นหรือในขณะเดียวกันก็มีสมาชิกคนอื่น ๆ ช่วยทำงานเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัวเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับรายจ่ายก็ใกล้เคียงกับรายรับ คืออยู่ในช่วงระหว่าง 2,501-5,000 บาท และ 1,000-2,500 บาท ต่อเดือน โดยใช้จ่ายในด้านของการบริโภคและอุปโภคมากที่สุด เล่น เครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบ้าน ทำให้ส่วนใหญ่มีภาวะการเงินที่พอใช้จ่ายในครอบครัว และมีเหลือเก็บบ้างเล็กน้อย แต่ก็มีบ้างที่ไม่พอใช้จ่ายต้องกู้หนี้ยืมสิน โดยขอความช่วยเหลือจากญาติ เพื่อนบ้าน และสถาบันการเงิน

สำหรับลักษณะทางสังคม เห็นได้จากจำนวนสมาชิกในครอบครัวและจำนวนบุตรที่เป็นแบบครอบครัวเดี่ยวมากกว่าครอบครัวขยาย ทั้งนี้เป็นเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ จำทำให้นิยมมีบุตรน้อย อันเป็นลักษณะของสังคมเมืองที่ไม่ต้องการมีสมาชิกไว้เป็นแรงงานในครอบครัวมากเหมือนสังคมเกษตร ในด้านความสัมพันธ์กับญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านก็มีความสัมพันธ์ในทางส่วนตัวที่คุ้นเคยกันทั้งผิวเผินและสนิทสนม ดังเห็นได้จากความช่วยเหลือทางด้านการเงิน แต่สำหรับในด้านของการเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคม กลับพบว่ามิเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้เป็น

สมาชิกของกลุ่มโคเลเย อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่มุ่งแต่ในเรื่องของฐานะความเป็นอยู่ทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัวมากกว่าคำนึงถึงกิจกรรมเพื่อส่วนรวม สำหรับในด้านแหล่งข่าวสาร พบว่าโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทมากกว่าข้อมูลจากข่าวลือหรือกานันผู้ใหญบ้าน ซึ่งทำให้ประชากรในพื้นที่ที่มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ส่วนทางด้านร้านค้าและบริการต่าง ๆ มีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้ ในชุมชนจึงสามารถให้บริการแก่ประชากรในการซื้อหาสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้มากที่สุด รองลงมาเป็นที่ร้านค้าในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสินค้าต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอ โดยอาศัยการบริการขนส่งมวลชนโดยรถโดยสารประจำทาง และรถยนต์ส่วนตัว ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าชุมชนของตนมีความสะดวกในการให้บริการต่าง ๆ อย่างเพียงพอแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคมนาคมเห็นว่ามีความสะดวกรวดเร็ว แต่ก็มีบางส่วนที่ต้องการสาธารณูปโภคด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น รถเก็บขยะ สถานีอนามัย และโทรศัพท์ เป็นต้น

สำหรับการถือครองที่ดิน พบว่าประชากรส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดิน ซึ่งจะมีผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินตามความต้องการ เพื่อให้เข้ากับสภาพชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ พบว่ามีสิ่งๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมต่อความเจริญที่ขยายตัวไปยังชุมชนเหล่านั้น ในด้านของอาคารสิ่งก่อสร้างและถนนหนทาง แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีบางส่วนที่เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเมือง ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่รัฐยังไม่สามารถจัดดำเนินการแก้ไขได้ เช่น สภาพแวดล้อมในบริเวณที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นความต้องการของประชากรส่วนนี้จึงมักจะเป็นการพัฒนาด้านความเหมาะสมอื่น ๆ ที่ตอบสนองในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น